

Bolshevikit ja Englannin diplomaatit

Kirj. H. G. WELLS

(True translation filed with the postmaster at Fitchburg, Mass., as required by the act of Oct. 6, 1917.

(Ote kuuluisan englantilaisen kirjailijan H. G. Wellsin 'The London Daily Mailiin' kirjoittamasta Venäjää koskevasta artikkelista).

“Venäjän vallankumous tapasi meidän ulkomaavirastomme torkkuvana. Siitä lähtien meidän diplomatiamme on toiminut säällittävästi Venäjään nähden, suhtautuen tilanteeseen sellaisilla traditioineilla, järjestöillä ja aatteilla, jotka ovat siihen tarkotukseen yhtä sopivia kuin lehämä ketunajoon.

*

“Tämä on yksi niistä tilanteista, jolloin vanhanaikainen expertti on sivuutettava. Aivan samoin kuin ihmiset alkoivat luopua kärryistä ja ottivat automobiileja käytäntöön, heidän täytyi itse oppia jotain automobiileista, sillä eivät he ainakaan voineet luottaa entiseen kärryksiinsä, samoin meidän nytkin pitää oppia jotain uudesta diplomaattisesta tilanteesta. Etenkin koska ei ole ketään johon voimme luottaa toimivan meidän puolestamme. Toisilla aloilla me edelleenkin voimme uskoa olevan experttejä, ammattimiehiä. Jokainen ratsuväen kenraali on ammattimiehenä mekaanillisessa sodankäynnissä, ja kaikki meidän amiraalimme on sellaisia ammattimiehiä, että arvonkohoamisessa katsotaan ikää. Mutta “ammattimiehet” Englannin diplomaatiassa ovat auttamattomasti ja

eittämättömästi musertuneet. Siitä ei voi olla epäilystäkään. Meidän pelkkien tavallisten ihmisten, joilla on poikia tapettaviksi ja elämää tuhattaviksi typerien salaisten sopimusten, hoviujonittelujen ja luutuneiden kansainvälisten asioiden hoitamisen takia, täytyy pakostakin ryhtyä itse nyt tähän hommaan.

*

“Englannin sanomalehdistössä on tapana kirjoittaa tästä uudesta kansasta, näistä bolshevikijohdajista, joiden kanssa olemme joutuneet tekemisiin, kuin olisivat he tietämättömiä, lukutaidottomia ja kokemattomia miehiä, jotka eivät ole mistään merkityksestä. Kun bolshevikijohdaja joutuu tekemisiin junkkerin kanssa, niin arvellaan että typerys ja viisaus tapaavat toisensa. Siinä on väärinkäsitys, josta kerä kaikkiaan on luovuttava. Jotkut heistä, se on totta, ovat sivistyneen luokan köyhiä miehiä, mutta Mr. Lloyd George, kunniaakseen, on myöskin sivistyneen luokan köyhä mies. Tämä sen vuoksi ei sano mitään heitä vastaan. Toiselta puolen he mahdollisesti ovat paljoa sivistyneimpiä miehiä kuin Saksan junkkerit, joita he ovat ärsyttelleet, ja varmastikin ovat paljoa enemmän oppineita kuin meidän diplomaattimme. Meidän yleisömmme pitää tulla ymmärtämään tämän tosi-seikan. Nämä bolshevikijohtajat ovat miehiä, jotka ovat maailmaa kierrelleet; melkein jokainen heistä osaa englantia ja sakkaa yhtähyvin kuin venäjää, ja

ovat läheisesti tutustuneet työväenliikkeeseen, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin, ja todella kaikkeen, mikä jotain merkitsee todellisessa politiikassa. Mutta meidän entinen lähettiläämme, kuten olen saanut tietää, ei koskaan päässyt täysin perehtymään venäjänkieleen. Ajatelkaapahan mitä tämä merkitsee. Tuskinpa kukaan meidän ulkomaavirastomme henkilöistä ymmärtää venäjää, tietää mitään Venäjän sanomalehdistöstä tai Venäjän ajatustavasta tai kirjallisuudesta. Vieläpä meidän ulkomaavirastomme on täysin tietämätön nykyaikaisten aatteitten maailmasta. Kun tapaa englantilaisen diplomaatin, niin hänelle pitää puhua sellaisista asioista, joita puhutaan heikolle pojalle, ettei hän vain saisi minkäänlaista aivotärähdystä. He ovat niitä tietämättömiä ja pintapuolisia miehiä, eivätkä nämä bolshevikimiehet. He tietenkin tunsivat tsaarin ja kaikki hänen suhteensa — kauniisti. Mutta tsaari on mennyt!

*

“Tämä oli kaikki varsin hyvin silloin kun diplomatia on takitillista salaisten sopimusten peliä ja sitä mitä tapahtui hoveissa. Missä on olemassa hovi, siellä on juonittelua. Meidän ulkomaavirastomme, huolimatta siitä, että meillä on suuri vapaa kansanvalta, pysyi sentakia sangen mukavasti kahdeksantoista vuosisadan laitoksena niin kauan kuin meillä oli tsaarivalta ja Potsdam pääasiallisimpina kauppatuttavinamme, ja kun Ranskan ulkomaavirastossa samasta syystä oli samanlaisia jätteitä, kuten siellä vieläkin on.

“Me alamme nyt tietää mitä

osaa nämä hovimaiset traditsioonit näyttelivät Kreikan petoksesta. Herrasmiehet tapasivat herrasmiehiä Ateenassa ja Pietarissa ja Sofiassa ja Konstantinopolissa ja puhuivat englanninkieltä tai ranskankieltä pysytellen etäällä yleisestä ajatuskannasta ja tuntemuksesta, mitkä nyt kulkevat eteenpäin vastustamattomalla voimalla. Oli paljoa tärkeämpää, että meidän diplomaattimme olivat hyvissä sukulaisuussuhteissa ja sieväkäytöksellisiä kuin että he olisivat olleet riittävän järkeviä ymmärtämään sen maan ajatuksia, jossa heidän lähetystönsä muodosti sievien ihmisten sievän huvittelupaikan. Meidän oman ulkomaavirastomme henkilöt ovat edelleenkin tuonlaatuisia. He tuntevat suuren joukon vaikutusvaltaisia piirejä, tuntemalla henkilöiden ristinimet, he tietävät miten kaikki kuninkaalliset ja keisarilliset henkilöt ovat sukulaisuussuhteissa toisiinsa ja muuta sen tapaista; he mahdollisesti puhuvat hieman ranskaakin kohdalla murteella, ja omaavat päässään jossain määrin homehtunutta kreikkalaista klassillisuutta. He ovat kuulleet Amerikasta kiertoteiden kautta; eikö herttuatar se ja se ja eikö kreivitar se ja se ole amerikalainen? Mutta Kiina on heistä jonkinlainen teen saantipaikka ja jokin Tyyneenmeren rannikko. Ja mitä taas tulee Venäjään — Kun tsaari, jonka he aina käsittivät olevan kansansa ihaileman, niin suorasukaisesti ja koruttomasti poistettiin näyttämöltä, jätti hän suuren aukon meidän aristokraattisten diplomaattiemme maailmaan, jota aukkoa he eivät vielä ole kyenneet täyttämään. Se pysyykin aukkona—odottaen

tsaarin takasinpaluuta. He ovat kykenemättömiä käsittämään suurta kansaa, joka "ei ole kenenkään serkku". Sillä sellaisesta opetuksesta, jonka he omaavat, ei ole hyötyä tällaisissa asioissa. Ja, älkää erehtykö sensuhteen, he saattavat meidät sietämättömään asemaan, kauhean sietämättömään asemaan.

*

"Rauha ilman Saksan vallankumousta ei voi olla mikään rauha. On mahdotonta kuvitella minkäänlaista Kansojen liittoa, jossa Saksan imperialistit olisivat osallisina. Sellainen Kansojen liitto olisi samallinen kuin jos pitäisimme juhlaa, johon päävieraaksemme olisimme kutsuneet tunnetun sairalaisuuteen taipuvan varkaan. Niin kauan kuin Saksan keisari, monarkia säilyy, niin kauan hallitsee se Saksan yliopist., kouluja ja sanomalehd., ja niin kauan myrkytetään Saksan mielialaa kansallisen riidan myrkyllä. Mitä hyötyä siitä on, että kerrotaan kauniita juttuja siitä, että maailma on väsynyt sotaan ja sanomalla, että jos me päätämme tämän sodan jonkinlaisella sopimuksella keisarin kanssa, niin "Saksa on oppinut läksynsä"? Sota tulee jatkumaan väsymyksestämme huolimatta, elleimme perusta maanpäälle toisenlaatuista hallitustapaa. Ihminen voi olla väsynyt sairaudesta, mutta mikään ei lopeta hänen sairauttaan kuin oikea hoitotapa. Ei mikään rauha, jonka voimme tehdä Hohenzollernien kanssa, voi koskaan olla todellinen rauha; se vain merkitsee sotatoimenpiteitten lakkauttamista viideksi tai kymmeneksi tai kahdeksikymmeneksi vuodeksi. "Sota sodan

jälkeen" on alkava sangen pian. Jälleen otetaan käytäntöön taloudellisten temppujen ja tullisäädösten sota ja juonittelijoitten järjestelmällisesti myrkyttämä sota.

*

"Katsokaamme rehellisesti mitä merkitsee maailmalle se, että uudelleen otetaan käytäntöön hovidiplomatian pirullinen vanha peli, sotateotukset, taloudelliset ristiriitaisuudet ja siirtomaakilpailu.

Tämä sota on jo suuresti kiristänyt ihmiskunnan taloudellisia ja poliittisia järjestöjä. Maailma on paljon lähempänä uupumistilaa kuin mitä useimmat ihmiset luulevatkaan. Nälänhätä, yhteiskunnallinen lamaantumisen, turmeltuneisuus ja koko maailmaa käsittävä epäjärjestyneisyys ovat sangen lähellä ellei meillä ole tarpeeksi rohkeutta pysäyttää tätä turmelevaa kehitystä. Meidän täytyy nyt nousta ylös laajaan poliittiseen ja taloudelliseen uudestaanrakentamistyöhön elleimme halua menehtyä. Mutta jos me haemme alarvoista pikaista rauhaa sensijaan kuin että kannattaisimme bolshevikejä heidän rohkeassa, mutta syvästi järkevässä yrityksessä saada aikaan kansojen rauha, niin me emme voi toteuttaa tätä uudestaanrakentamista, sillä Hohenzollernien tratitsioonit estävät meitä siitä. Me emme voi uudelleen rakentaa maailmaa paitsi mielessämme. Taitava, juonitteleva monarkia Europan sydämessä tulee tekemään tyhjiksi kaikki meidän suunnitelmamme. Me emme uskalla riisuuntua aseista, me emme tule uskaltamaan vapaasti puhumaan; Balkanin maat, koko Aasia ja Afri-

ka joutuu juonittelujen ja risti-riitojen alaisiksi siksi kunnes Hohenzollernien unelma on kuollut ja hävitetty kuin Pietari Suuren tahto. Rauha, joka jättää Hohenzollernit edelleenkin Saksan valtijoiksi, tulee olemaan sivistyksellemme vahingollinen askel lähemmäksi kuolemaa. Tämä huolestunut maailma, vielä asestettuna kuten se edelleenkin tulee olemaan, yhä täynnä ratkaisemattomia riitoja, koska sen pääriita on vielä ratkaisematta, voi hoiperrella eteenpäin parikymmentä tai useampiakin vuosia niin sanotussa "Lansdownemaisessa" rauhassa, mutta päivä on tuleva, jolloin jänne pingotuu liiaksi ja vanhan maailman, Atlannista Tyneeseen mereen,

pysyväiseksi tilanteeksi muodostuu järjestyksen murtuminen, jota jo on havaittavissa eräissä osissa Venäjää.

Maailemanlaaja nälänhätä, maailemanlaaja epäjärjestyksellisyys, opetuksen pysähtyminen, kaupan ja liikenteen pysähtyminen ovat niitä seurauksia joita kohden me kuljemme jos me nyt siedämme Saksan monarkian mätäpaiseen ja siihen epäamättömästi liittyvän salaisen diplomaattisen vehkeilyn jatkumisen, vaikkapa tämä viimeainittu ei olisikaan suurin pahe jota vastaan me taistelemme. Näissä asioissa minusta näyttää, että bolshevikit ovat kertakaikkiaan paljoa viisaimpia ja selvänäköisempiä kuin meidän hallitsijamme".

